

Posudek oponenta diplomové práce

Radim Kubeš: „Absolutní, totální a blesková válka. Německá vojenská teorie mezi dvěma světovými válkami a její souvislosti“, Praha 2006, 135 stran rkp.

Autor si zvolil téma ležící na pomezí vojenské teorie a historie. Jde bezpochyby o problematiku významnou a nosnou, která stojí spíše na okraji zájmu českých historiků. Kubeš správně konstatuje, že existuje řada prací soustřeďujících se na detail, ale málo obecnějších pojednání vycházejících ze znalosti vojenské teorie (s. 126). Lze proto přivítat jeho pokus tuto mezeru vyplnit.

Kromě obligátního úvodu a závěru je text členěn do tří částí, které jsou dále rozděleny do patnácti kapitol. V úvodu autor vytyčuje cíle a metody práce, přesvědčivě analyzuje odbornou literaturu. Seznam prací by si nicméně zasloužil bližší specifikaci; memoárová literatura (tj. pramen svého druhu) je navíc uváděna společně s časopiseckými studiemi atp. Je také otázka, proč jsou do seznamu literatury zařazena díla, na která autor v textu neodkazuje (např. Nolte, E., *Fašismus ve své epoše*). Přes tyto dílčí nedostatky lze nicméně konstatovat, že se Kubeš dobře orientuje v zahraniční i domácí literární produkci.

Stěžejní část práce je věnována vývoji německé vojenské teorie a jejímu vyvrcholení v doktríně tzv. blitzkriegu, populární především ve druhé polovině třicátých let. Kubeš poukazuje na starší historické souvislosti jejího vývoje a zahraniční vlivy (teorie J. F. C. Fullera, G. Douheta a dalších). Přijímá názor Liddella Harta, který zdůrazňoval význam von Seecktovy koncepce mobilního Reichswehru a poukazuje na Guderianovu inspiraci Fullerem. Za osvěžující považují krátkou odbočku mezi československé teoretiky bleskové války, mezi nimiž vynikal nechvalně známý plk. gšt. Emanuel Moravec. Osobnost tohoto protektorátního ministra je po právu řazena mezi nejodpudivější české kolaboranty s nacismem, Kubeš ale zároveň ukazuje, že býval velmi schopným vojenským teoretikem.

Kubešova snaha představit přední německé i zahraniční vojenské myslitele 19. a 20. století von Clausewitzem počínaje je sice v souladu s cíly práce, při její praktické realizaci se ale nevyhnul některým dílčím pochybením. Podává například čtenáři souhrn jejich tezí způsobem, který by svou povahou odpovídal spíše učebnici pro střední vojenskou školu nebo vojenské encyklopedii. Zároveň se ale pokouší text odlehčit a učinit čtivějším. Občas si pokládá řečnické otázky, využívá zvolací věty a odchyluje se tak od odborného stylu.

Je pochopitelné, že se autor nemohl vyhnout generalizaci, její smysl však není vždy jasný. Na stranách 19-29 podává „výběr“ z Clausewitze, na stranách 53-58 zase z J. F. C. Fullera, o čemž svědčí poznámkový aparát k těmto pasážím díla. Široce cituje – například na plných dvou stranách (s. 67-68) z R. Wolfa – někdy bohužel i bez uvedení zdroje (s. 15). Kubeš se tak stal obětí vlastní snahy odkrýt kořeny německého vojenského myšlení v meziválečném období. Přesahům se zajisté nebylo možné vyhnout, jejich rozsah však mohl být skromnější.

Uvedené dílčí výhrady se však nedotýkají podstaty práce, kterou považují za přínosnou. Po jazykové a technické stránce neobsahuje významnější nedostatky. Autor proto podle mého názoru prokázal schopnost kritické analýzy pramenů i odborné literatury a samostatné práce, čímž naplnil předpoklady nezbytné k její úspěšné obhajobě.

Navrhované hodnocení: **velmi dobře**

Praha, 1. září 2006
PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.

Handwritten signature of Václav Horčíčka in black ink.